

vanabbemuseum

#17 AUTUMN / WINTER 2015

RADICALLY YOURS!

LI MU: A MAN, A VILLAGE, A MUSEUM

Essay – Charles Esche, De kunst van nu

POSITIONS #2 – DE WERELD VOLGENS 4 KUNSTENAARS

Beste bezoeker,

De enige zekerheid in de wereld is dat niets hetzelfde blijft. Zo maken wij nu onze allerlaatste Radically Yours op papier. Niet omdat we het roer radicaal omgooien, maar omdat we je vaker willen ontmoeten.

Want het Van Abbemuseum is een ontmoetingsplek, waar je in het oog van de storm staat en de altijd draaiende wereld om je heen bekijkt.

Bedrijven geven oplossingen, politici antwoorden, kunstenaars stellen vragen. Zo scherpen ze onze ogen en leiden ze ons op weg naar het onbekende. Nieuwe antwoorden, onverwachte oplossingen...

Kunstenaar Li Mu maakte bijvoorbeeld bekende werken uit onze collectie na in zijn geboortedorp, samen met de bewoners. Globalisering, de relatie tussen periferie en centrum, ze worden opnieuw bepaald in dit bijzondere onderzoeksproject. In het tweede deel van *Positions* nodigen we vier kunstenaars uit om hun positie in de wereld kenbaar te maken en hun eigen verhaal te vertellen.

Meer ontmoetingen zijn er voortaan ook op de donderdagen. Vanaf september ben je iedere donderdagavond welkom om te eten, drinken, luisteren en kijken. Altijd met een verrassende draai aan de avond.

We hopen je in het museum te zien, maar zeker ook online. Vanaf januari gaan we het 'lees en deel' gedeelte van de website verder ontwikkelen. Zoek ons vaker op, zowel in het museum als online.

Het team van het Van Abbemuseum

Dear visitor,

The only thing in the world that you can be sure of is that nothing remains the same. For example, we are now making our very last Radically Yours on paper. Not because we are turning a radical corner, but because we would like to meet you more often.

Because the Van Abbemuseum is a meeting place, where you find yourself in the eye of the storm, watching the world spinning round. Businesses provide solutions, politicians give answers, artists ask questions. They sharpen our vision and lead us on the path to the unknown. New answers, unexpected solutions... For example, the artist Li Mu copied some well-known works from our collection, together with the inhabitants of the village where he was born. Globalisation, the relationship between the periphery and the centre, are all rediscovered in this monumental research project. In the second series of *Positions* we invite four artists to present their position in the world and tell their own story.

In future there will also be more encounters on Thursdays. From September you can come every Thursday evening to eat, drink, listen and look, and there will always be an element of surprise in the evening.

We hope to see you in the museum, and certainly also online. From January we will develop our 'read and share' section on our website. Look us up more often, more in the museum and online.

The Van Abbemuseum team

Thing Nothing

Van Abbemuseum en Design Academy Eindhoven

17.10 – 15.11.2015

Olivier van Herpt en Sander Wassink, *Adaptive Manufacturing*. Courtesy de artiest.

Thing Nothing is een tentoonstelling van Design Academy Eindhoven in het Van Abbemuseum gemaakt voor de Dutch Design Week. Het is de derde tentoonstelling in een trilogie over nieuwe posities in design. In 2013 onderzocht *Self Unself* de persoonlijke drijfveren en de onbaatzuchtige houding van een nieuwe generatie ontwerpers. *Sense Nonsense* in 2014 toonde het irrationele als een innovatieve kracht. Dit jaar graaft *Thing Nothing* in de waarde van fysieke objecten in een wereld die dematerialiseert. De tentoonstelling laat zien hoe design, terwijl het zich richt op materialen, vorm en productieprocessen, ook aan ongreepbare kwaliteiten in de materiële wereld raakt. In *Thing Nothing* is werk te

Thing Nothing is an exhibition of the Design Academy Eindhoven in the Van Abbemuseum for the Dutch Design Week. It is the third exhibition in a trilogy in which the Design Academy researches its position in the contemporary design world. The first, *Self Unself* in 2013, was sparked by the unselfish inclination of present day designers. The second, *Sense Nonsense* in 2014, embraced the irrational as a creative force. This year *Thing Nothing* explore the value of the physical object in a de-materializing world. The exhibition looks at the way design, in dealing with actual materials, shapes and production processes, can also script the intangible qualities of the material world. *Thing Nothing* shows work by a.o. Aldo Bakker, Auger & Loizeau, Comittee, Imme van

zien van onder meer Aldo Bakker, Auger & Loizeau, Comittee, Imme van der Haak, Lucas Maassen, Metahaven, Ai WeiWei, and Jan van der Wiel. One of the designers in *Thing Nothing* is Olivier van Herpt. Hij studeerde dit jaar af aan de Design Academy.

Welke positie kies jij als ontwerper?

Ik heb altijd al iets willen maken waarmee anderen iets kunnen creëren. In plaats van zelf meer voorwerpen de wereld in te sturen wil ik anderen aanzetten om iets te verbeteren of iets te maken. Daarom heb ik een nieuwe ontwerptool ontwikkeld. In plaats van een object heb ik een methode ontworpen.

Met een 3D printer kan straks iedereen 'alles' maken. Heeft de wereld daar behoefte aan?

Wat er mist in de objecten die nu met een 3D printer worden gemaakt, is esthetiek. Vaak komen er slecht ontworpen voorwerpen uit, die in het beste geval functioneel zijn. Dat komt ook omdat de meeste 3D printers nu alleen nog kunststof kunnen verwerken. Ik ben gaan experimenteren met andere materialen. Klei is een natuurlijk materiaal, en daarmee krijgen de objecten die geprint worden een ambachtelijk uiterlijk. Met mijn machine maak je verfijnde ontwerpen. Doordat je ziet hoe zo'n object opgebouwd wordt en voor je ogen ontstaat uit klei, heeft het ook meer waarde.

Gaan robots onze wereld overnemen?

Zeker niet. Mensen zijn bang voor technologie omdat het de menselijkheid zou laten verdwijnen. Maar met mijn machine bewijs ik juist dat menselijkheid, vakmanschap en technologie samenwerken. Ze vullen elkaar aan. Het blijft interessant hoe digitaal en analoog zich tot elkaar verhouden. De machine die ik heb gemaakt is dom; zonder een goed ontwerp en zonder menselijke creativiteit gebeurt er niets. De software die de machine aanstuurt wacht op menselijke

der Haak, Lucas Maassen, Metahaven, Ai WeiWei, and Jan van der Wiel. One of the designers in *Thing Nothing* is Olivier van Herpt who graduated from the Design Academy this year.

What position do you take as a designer?

I've always wanted to make something that enables others to create something. Rather than sending more of my own objects out into the world, I want to encourage others to improve something or to make something. That's why I developed a new design tool. Instead of designing an object, I've designed a method.

In the future, 3D printers will enable anyone to make "anything". Is that what the world needs?

What is lacking in the objects made with 3D printers at the moment is aesthetics. These printers often produce objects that are badly designed, and are at best functional. That's because most 3D printers currently only work with synthetic materials. I started experimenting with other materials. Clay is a natural material and the objects printed with it have a traditional look about them. My machine allows you to make sophisticated designs. Because you can see how such an object is built up and created from clay right before your eyes, this gives it more value.

Are robots going to take over the world?

Certainly not. People are afraid of technology because they're afraid it will lead to the end of humanity. But my machine proves precisely that humanity, craftsmanship and technology go hand in hand. They complement each other. The way in which digital and analogue technology interrelate remains interesting. The machine I have created is stupid: nothing happens without a good design and human creativity. The software

Olivier van Herpt. Foto Ralph Roelse

input en bijsturing. Technologie is een middel om meer creativiteit mogelijk te maken. Zonder de mens lukt dat niet.

Wie gaan jouw machine gebruiken?

Toen ik online liet zien waar ik mee bezig was, kwamen er uit alle hoeken reacties. Allerlei verschillende mensen zagen toepassingen; een kunstenaar wil er grote mensfiguren mee gaan maken en een universiteit wil nieuwe materialen verwerken met deze machine. Ik zoek ook naar nieuwe toepassingen en werk daarvoor samen met andere ontwerpers en kunstenaars. Met Ricky van Broekhoven kijk ik naar de materialisatie van geluidsgolven in klei. En in *Thing Nothing* zie je het resultaat van een samenwerking met Sander Wassink. We wilden een object maken dat de omgeving in zich opneemt. Om dat te bereiken scanden we de doorsnede van een boomstam. De vazen hebben een tweede laag meegekregen, er is informatie toegevoegd aan de originele vorm. Wat er allemaal kan en op gang komt door deze ontwerptool, dat fascineert mij.

that drives the machine requires human input and monitoring. Technology is a means for allowing more creativity. That doesn't work without a person.

Who will use your machine?

When I revealed online what I was up to, I received reactions from all sorts of places. All kinds of people saw its potential applications; an artist wants to use it to make huge human figures, a university wants to experiment using new materials with this machine. I'm also looking for new applications and am working with other designers and artists to do this. I've been looking at the concretisation of sound waves in clay with Ricky van Broekhoven. And in *Thing Nothing* you can see the results of my cooperation with Sander Wassink. We wanted to make an object that incorporates the environment. To achieve this we scanned the cross section of a tree trunk. The vases were given a second layer and information was added to the original shape. I'm fascinated by everything that this design tool can and does make possible.

Positions #2

De wereld volgens 4 kunstenaars

28.11.2015 – 03.04.2016

Nástio Mosquito - Anna Boghiguan
Sarah Pierce - Chia-Wei Hsu

Het werk van de vier kunstenaars die dit jaar deel uitmaken van de tentoonstelling *Positions* lijkt ver uit elkaar te liggen. De kunstenaars, Anna Boghiguan, Nástio Mosquito, Chia-Wei Hsu en Sarah Pierce, komen uit verschillende werelddelen en maken hun films, installaties, performances en schilderwerken vanuit verschillende artistiek-inhoudelijke en vormtechnische benaderingen. Maar dat is ook precies de bedoeling van *Positions #2*; de bezoeker maakt in de ene ruimte kennis met de ideeën en perspectieven van een van de kunstenaars – om vervolgens een geheel andere sfeer en artistieke eigenheid binnen te lopen, met compleet andere invloeden en conceptuele kaders.

Positions #2
The world according to 4 artists
28.11.2015 – 03.04.2016

The works of the four artists Chia-Wei Hsu, Anna Boghiguan, Nástio Mosquito and Sarah Pierce who will exhibit in this year's *Positions* seem diverse when compared to one another. They come from different regions of the world and have different formal and artistic approaches to film, installation, performance or painting. Yet that is precisely the point of *Positions #2*; visitors are introduced to an artist's current thoughts and perspectives in one set of rooms – only to walk, moments later, into an

Nástio Mosquito

"Mijn werk is voor het grootste deel een verzameling eerlijke, oprechte leugens. Ik geloof dat woorden en uitingen van de verbeelding de kracht hebben om de werkelijkheid in te halen. Ergens is dat ook de grondslag van de werkelijkheid. Ik ontdeed het zeer persoonlijke van alle bullshit en probeer zo goed mogelijk daar telkens – binnen mijn idee van gemeenschappelijkheid – de beste leugens die ik maar kan verzinnen aan toe te voegen."

Taal en verklaringen vormen de kern van Mosquito's artistieke praktijk. Hij ondermijnt de taal en speelt ermee, hij maakt taal tot performance, en de installaties die daaruit voortkomen zijn even gemakkelijk als provocatief. In 'I am naked' roept hij: "De hemel laat mij spreken," en "Ben ik de enige die zich vrij wil voelen?" In een rauwe reeks ontboezemingen spreekt Mosquito over zonen zonder vader, overleven, vrijen, mensen die door machthebbers worden klemgezet, en hoe belangrijk het is om niet gek te worden. Verwezenlijking en individualiteit, sociale positie en economische macht komen naar voren als de belangrijkste thema's in zijn werk.

Anna Boghiguan

In een droom die ze jaren geleden had verbeeldde Anna Boghiguan zich dat er een plek was waar alle rivieren van de hele wereld samenkwamen en één werden – het is een beeld dat ze al vaker heeft vastgelegd. Boghiguan is een lastig te plaatsen kunstenaar doordat ze zo rusteloos is – ze reist de hele wereld over en neemt de bezoeker mee op een literaire en beeldende reis langs plaatsen en gebeurtenissen. Of het nu gaat om gedetailleerde stadsgezichten of om de geschiedenis van de oude wereld, het werk van Boghiguan is beladen met een opeenstapeling van menselijke cultuur. Ze schildert de Nijl, de Ganges en de Amazone; alle drie bronnen van leven en voedsel, met ieder een eigen geopolitieke context en geschiedenis.

altered atmosphere and artistic sensibility to experience different influences or conceptual co-ordinates.

Nástio Mosquito:

"Most of my work is a collection of very honest and sincere lies! I do think that words and materialized imagination have the power to overtake reality. In a way it is the foundation of reality. I take the bullshit out, of what is indeed personal, and do the best to add – within my sense of community – the most consequently prosperous lies I can possibly come up with."

Language and testimony lie at the core of Mosquito's practice. He plays with, performs and undermines language, and the resulting installation is as entertaining as it is provocative. In 'I am naked' he proclaims: 'Heavens allow me to speak,' and 'Am I the only one wanting to feel free?' Within this raw outpouring, Mosquito speaks of fatherless sons, survival, making love, maltreatment by the powers that be and the importance of maintaining one's sanity. Embodiment and selfhood, social position and economic power emerge as the video's central concerns – themes that recur throughout the exhibition.

Anna Boghiguan

In a dream many years ago Boghiguan imagines a place where all the rivers of the world meet and become one – it is an image she has depicted repeatedly. Anna Boghiguan is an artist who appears impossible to place precisely because of her restlessness – she travels the globe taking the visitor with her on a literary and visual journey through places and events. Whether detailed vistas of city life, or the history of the ancient world, Boghiguan's work is loaded with the accretion of human culture. She paints the Nile, the Ganges, the Amazon; they are a source of life and nourishment with a precise geopolitical context and history.

Sarah Pierce

"Misschien doet zich wel een vorm van narcisme voor als we historisch werk bestuderen; we gaan onszelf herkennen in die geschiedenis."

In een reeks van drie installaties die verwijzen naar drie figuren uit de 20^e-eeuwse kunst – Eva Hesse, El Lissitzky en Joseph Beuys – onderzoekt Sarah Pierce het onveranderlijke in de (kunst)geschiedenis. Pierce werkt vaak met anderen aan performances en installaties waarin ze historische scenario's opnieuw vertelt. Ze verwerkt deze ideeën in gelaagde installaties met video en performance. Het uitgangspunt is vaak een archief, verwijzend naar zowel het directe verleden als het 'historische' heden. Geschiedenis wordt dan iets dynamisch en plooiibaars. Te gebruiken om je gelijk te halen in een meningsverschil, een afwijkende mening te onderbouwen, of jezelf te oefenen in het intellectuele 'ambacht'.

Chia-Wei Hsu

"Ik heb niet veel verstand van religie of theologie, maar de moderne tijd probeert te pronken met haar eigen kennis en zogenaamde 'feiten' om daarmee een aantal dingen te vervangen, waaronder geloof, bijgeloof, en al het andere dat niet kan worden ondergebracht bij rationaliteit en realisme. Dit proces creëert vaak nog grotere fictieve monsters die de verbeelding eindeloos weten op te slokken."

De Taiwanese Chia-Wei Hsu is gefascineerd door wat we marginale of perifere geschiedenis noemen, en hoe zulke verhalen ons met elkaar verbinden. Hij begint met een aangrijpend verhaal over een priester in het dorp Huai Mo, op de grens tussen Thailand en Birma, die tijdens de Koude Oorlog spioneerde voor de CIA en aan de Amerikanen verslag uitbracht over de communisten in China. De film, een mix van mythe, documentaire en fictie, toont de complexiteit van begrippen als identiteit, herinnering en verbeelding in een dorp dat in de jaren tachtig de belangrijkste doorvoerplek voor drugs ter wereld was.

Sarah Pierce

"Perhaps a kind of narcissism happens when we are reading history; we start to recognise ourselves in that history."

In a series of three installations which reference three artistic figures of the 20th century – Eva Hesse, El Lissitzky and Joseph Beuys – Sarah Pierce examines fixed and sedimented (art) histories. Often through collaborative performances and installations that rework historical scenarios, Pierce folds these ideas into her installations layering video and performance. The starting point is an archive which references both the immediate past and the 'historical' present. History becomes dynamic and malleable, a tool which can be used optimistically to disagree, to dissent, and most importantly, to self-determine one's own intellectual 'craft'.

Chia-Wei Hsu

"I do not particularly understand religion or theology, but modernity attempts to flaunt its own knowledge and so-called 'facts' in order to replace a number of things, including faith, superstition, and anything else that is not subsumed under the principles of rationality and reality. This process often creates even greater fictive monsters, endlessly swallowing up imagination."

Based in Taiwan Chia-Wei Hsu is fascinated by so-called margins or peripheral histories and how they connect us. He begins with a compelling story around a priest in Huai Mo village on the Thai Burmese border who used to be a CIA spy during the cold war, reporting to the Americans on communists in China. The film combines myth, documentary and fiction, presenting the complexity of identity, memory and imagination in a village, a site of the largest global drug traffic in the 80's.

essay

De kunst van nu

Charles Esche

De kunstwereld wordt geplaagd door een waarden crisis. Of misschien kunnen we beter zeggen dat het spook van de crisis in onze witgeverfde ruimtes rondwaart – de klimaatcrisis, de migratiecrisis, de religieuze crisis, om er maar een paar uit een hele reeks te noemen. Alles bij elkaar opgeteld lijkt dit te duiden op een systeemverandering: alles wat we in onze samenleving waardevol achten gaat op de schop. De verschillende crises zijn dan misschien ontstaan in verschillende perioden en vanuit verschillende plekken, op dit moment komt alles met een klap bij elkaar. De vraag aan ons is hoe kunstmusea hierop moeten reageren en wat voor effect de crises hebben op beleid en programmering.

De waarden die de grondslag vormden voor de eerste musea – de verlichtingsgedachte, het esthetisch oordeel, de autonomie van de kunstenaar, het secularisme en de modernisering van de samenleving – worden al geruime tijd ondermijnd door scheidslijnen en vormen van uitsluiting gebaseerd op ras, gender, macht en geografische bepaling. Toch zijn de Westerse waarden nog altijd niet helemaal vergaan. Ze zijn nog niet omver geworpen door nieuwe waarden die sterk genoeg zijn gebleken om ze te vervangen. Als gevolg daarvan bevinden de kunstmusea zich middenin een bredere sociale crisis. Wat een keerpunt had moeten zijn dat zou leiden tot een andere toekomst, is verworden tot een lang aangehouden status quo, een onopgeloste crisis.

Binnen het Van Abbemuseum proberen wij intussen met de hulp van kunstenaars, curatoren, de gebruikers van het museum, lokale gemeenschappen en de collega's binnen het verbond L'Internationale vooruit

te komen. Om in dit tijdsgewricht een nieuwe balans te vinden moeten we de fundamentele aannames waarop een museum functioneert aan de orde stellen. We kunnen niet langer uitgaan van een vanzelfsprekend gedeeld geloof in de waarde van kunst, in haar inspirerend vermogen of in het educatieve effect. Deze grondgedachten vragen om een nieuwe bevestiging binnen de context van de bredere waarden crisis, en binnen dat proces moeten ze worden verbeterd, losgelaten of volledig opnieuw bepaald.

Ten eerste moeten we accepteren dat wat wij ‘moderne kunst’ noemen, in feite al meer dan een eeuw oud is en onderdeel van de geschiedenis is geworden. Als je, zoals het Van Abbemuseum, een moderne kunstcollectie hebt betekent dat, dat je kunst uit een relatief ver verleden toont aan een publiek dat niet langer dezelfde sociale en culturele normen hanteert als de kunstenaars die het werk hebben gemaakt. Dus wordt het museum een plek waar, parallel aan het tonen van de kunstwerken op zich, de sociale geschiedenis van kunst wordt verteld. We proberen deze benadering uit in de tentoonstelling *De collectie nu*, waarin we kunstwerken verbinden aan hun eigen tijd en plaats, terwijl we ze tegelijkertijd boven die historische context uit laten stijgen zodat ze hun transformerend vermogen op het heden kunnen uitoefenen. Het feit dat modern werk ouder wordt betekent ook dat het museum een soort ruimte-tijdmachine wordt voor onze bezoekers en gebruikers, waarin verschillende periodes uit het verleden tegelijkertijd toegankelijk worden gemaakt. Daarom leggen we in *De collectie nu* een traject aan dat inzicht geeft in de kunstwereld in verschillende moderne en hedendaagse perioden, en in de blik van kunstenaars op de wereld in het heden en het verleden. Deze verhaallijnen vinden hun tegenhangers in de aanwezigheid van het werk zelf, en dat geeft ons de kans om de waarden van toen en nu met elkaar te vergelijken en te speculeren op een andere toekomst. Door de verhalen parallel maar met verschillende middelen te presenteren willen we de crisis in waarden aan de orde stellen.

Die crisis is langdurig en diepgeworteld, al werd eerder al nauw in verband gebracht met het afkalvende vertrouwen in de gemeenschap en het samenleven van de afgelopen 25 jaar. Kunst kan haar werk het beste doen als ze wordt gedeeld en voor iedereen toegankelijk is – of dat nu in een openbaar museum is of in een tempel, op een dorpsplein of op straat. Zodra kunst wordt weggestopt in de privésfeer verliest het aan kracht. Het is daarom

van levensbelang dat kunstmusea open, inclusieve plekken zijn, waar gastvrijheid belangrijk is en waar gemeenschapsactiviteiten als iets positiefs worden gezien. Nu de geglobaliseerde cultuur steeds meer mensen over de hele wereld bereikt bestaat het gevaar van een natuurlijke tegenreactie waarin lokaal en authentiek bovenaan staat, maar waar ontwikkelingen van buitenaf worden afgeweerd. Dit is een van de belangrijkste redenen waarom wij L’Internationale hebben opgezet, een verbond waarbinnen verschillende instituties gemeenschappelijke waarden delen. Binnen het Van Abbemuseum proberen wij een ontmoetingsplaats te zijn waar Eindhoven kennis kan nemen van de internationale cultuur en andersom. Dat doen we via tijdelijke tentoonstellingen zoals momenteel de serie *Positions*, die individuele kunstenaars uit verschillende plaatsen samenbrengt, los van een gecensureerde verhaallijn. De kunstenaars spreken voor zich en vanuit hun eigen complexe ‘positie’, die niet precies overeenkomt met de patronen die zijn opgelegd door hun lokale, nationale, internationale of wereldwijde context. De kunstenaar leent en vermengt in zijn eigen artistieke proces juist al die verschillende contexten.

De kunstwereld naar Eindhoven halen is één manier om te delen. Maar het museum probeert ook om Eindhoven naar elders te brengen, om via ontmoetingen buiten de eigen stad het denken over de eigen collectie en de eigen activiteiten te veranderen. Enkele jaren geleden was één van onze Picasso-portretten het eerste werk van die schilder dat in Palestina te zien was, en later werd onze collectie op drie tentoonstellingen in Istanboel gepresenteerd. Dit idee was ook de reden om een langer project op te zetten met de kunstenaar Li Mu, op het platteland van China. Li is het afgelopen jaar in zijn geboortedorp bezig geweest met het maken van reproducties van werken uit de collectie van het Van Abbemuseum, in een omgeving die radicaal anders is dan Noord-Brabant. De resultaten zijn nu in het museum te zien in een reeks video’s en tekeningen die de vier seizoenen in het dorpje Qiuzhuang vastleggen en verslag doen van het maakproces en de verhalen van de dorpingen. Hoewel het platteland van China misschien ver weg lijkt, moeten we de relatie die het dorp heeft met de geglobaliseerde cultuur niet onderschatten; het is één van de belangrijkste plekken in de wereld waar de huidige waarden crisis zich zal afwikkelen. Als voor de dorpingen de trein naar de grote stad de enige brug naar globale ontwikkeling is, zijn de sociale en klimatologische gevolgen rampzalig. De vraag hoe het leven op het Chinese platteland

acceptabel gemaakt kan worden zal de komende eeuw nog blijven spelen. Het project van Li Mu is een van de eerste kunstprojecten die gericht zijn op het platteland en op de vraag hoe dat platteland een relatie moet opbouwen met de geglobaliseerde samenleving en de Europese cultuur.

Li Mu's tentoonstelling *A Man, A Village, A Museum* is een heel goed voorbeeld van de soort kunst die vandaag de dag wordt gemaakt. Kunst die zich bewust is van haar plaats in de wereld en van de manier waarop ze zich verhoudt tot de geschiedenis. Geen kunst die beweert een nieuwe horizon te bieden, of de toekomst te veranderen met nieuwe vormen en ontwerpen. Utopische voorspellingen worden tegenwoordig vaak gedaan door wereldwijde multinationals, terwijl kunstenaars zich bezig houden met het ontrafelen van de verborgen verhalen uit de wereldwijde archieven. Als we kijken naar de kunst die tot nu toe in de 21^e eeuw is gemaakt, is het moeilijk om die anders te zien dan als product van een crisis die moet worden beschouwd als een keerpunt dat te lang op zich laat wachten.

Het is niet te voorspellen of de vele verschillende crises die zich nu tegelijkertijd afspeelen een dieper nieuw inzicht zullen inluiden. Maar intussen kiezen de kunstenaars die wij in ons museum laten zien ervoor om kunst te maken die barst van de ruimte-tijdraadsels, kunst die tegelijkertijd terugrijpt op het verleden en verwijst naar situaties in de wereld van nu; kunst die haar gebruikers noch gehoorzaamt, noch de verantwoordelijkheid voor ze neemt, maar die van haar gebruikers vraagt dat ze meevertellen aan haar verhalen. En dat lijkt voor dit moment een geschikte manier van werken.

Esche is sinds 1 augustus 2004 museumdirecteur van het van Abbemuseum. Tevens is hij adviseur van de Rijksacademie in Amsterdam. Esche is mede-oprichter van het *Afterall Journal* en *Afterall Books* en heeft veel over kunst geschreven. Een selectie daaruit is gepubliceerd in 2005 onder de titel *Modest Proposals*. Als (co)curator maakte hij vele internationale tentoonstellingen waaronder de biennale van São Paulo in 2014.

De Engelse versie van dit essay kun je vinden op onze website.

De collectie nu Performancekunst in Oost-Europa

05.09.2015 – 28.02.2016

Mladen Stillinovic, *Artist at Work*, 1978, collectie Van Abbemuseum. Foto Peter Cox

Deze presentatie in een van de zalen van de collectietentoonstelling laat de ontwikkelingen op het gebied van performancekunst in Oost-Europa zien, in de periode 1965-1985. Performance is een medium dat door veel avant-gardistische kunstenaars(groepen) werd gebruikt. In 2001 begon het Sloveense kunstenaarscollectief IRWIN met het in kaart brengen van de Oost-Europese kunstwereld. Zij deden dit omdat in de voormalige socialistische Oost-Europese landen veel ontwikkelingen gelijktijdig ontstonden die buiten de nationale context nooit beschreven werden. Voor het project zijn kunstenaars en critici gevraagd om een aantal kunstenaars aan te dragen en om over hun werk te schrijven. De resultaten zijn samengebracht in een database, de *East Art Map* welke in de collectie van het museum zit. Deze is in deze tentoonstelling raadpleegbaar. Daarnaast is een aantal werken te zien van de Roemeen Ion Grigorescu, de Servische Raša Todosijević en de Rus Andrey Monastirsky. Deze werken worden getoond omdat ze allemaal een ander aspect van performancekunst in Oost-Europa laten zien; van subtiel tot agressief, van adresserend tot clandestien.

**Performance art
in Eastern Europe**
05.09.2015 – 28.02.2016

This presentation in one of the galleries of our collection exhibition reveals developments in Eastern Europe in the period between 1965 and 1985 in the field of performance, a medium used by many avant-garde artists (groups). In 2001, the Slovenian artists' collective IRWIN began mapping the Eastern European art world. They did this because there had been many simultaneous developments in former socialist Eastern European countries that had never been written about outside the national context. Artists and critics were asked to find a number of artists and to write about their work. The results were collected in a database, the *East Art Map*, which is featured in the museum's collection and can be consulted in this exhibition. There are also a number of works on display by the Romanian Ion Grigorescu, the Serbian Raša Todosijević and the Russian Andrey Monastirsky. These works are being displayed because they all reveal a different aspect of performance art in Eastern Europe. They range from subtle to aggressive performances, and from performances transparently addressing issues to clandestine performances.

De collectie nu

Francesca Grilli Family – Performance

19.09.2015

Op zaterdag 19 september om 16.00 was de eerste uitvoering van het zangstuk *Family* door de Eindhovense familie Wesselink de Barrientos. In samenwerking met de Italiaanse kunstenaar Francesca Grilli (1978, Bologna) maakten zij een zangstuk gebaseerd op werken uit de collectie van het museum.

Grilli wilde met haar voorstel voor een performance reageren op de collectiepresentatie *De collectie nu* en de architectuur van de nieuwbouw van het museum. Voor deze performance is ze vervolgens op zoek gegaan naar een muzikale familie bestaande uit drie generaties die een band heeft met de stad Eindhoven.

Na een oproep en audities is een familie geselecteerd: familie Wesselink de Barrientos. Deze bestaat uit grootmoeder Anneke, moeder Mirjam, vader Rodrigo en zoon Gustavo, variërend in leeftijd van 8 tot 82 jaar. De familie brengt een muzikale ode aan haar favoriete werken uit de collectie. De performance gaat hiermee niet alleen over familiebanden en de verbondenheid met de stad Eindhoven, maar ook om smaak en persoonlijke voorkeur. Wat dit project zo bijzonder maakt is dat de performances gedurende een periode van twee jaar in totaal acht keer te zien zijn. De documentatie van het project wordt door Grilli gebruikt als uitgangspunt voor een kunstwerk dat door het museum wordt aangekocht. Hierdoor worden de stemmen van de familie vereeuwigd in de collectie.

Francesca Grilli
Family - Performance
19.09.2015

On Saturday 19 September the first performance took place of the musical piece *Family* made by the Italian artist Francesca Grilli (1978, Bologna) and performed by the family Wesselink de Barrientos. The performance is based on works in the collection of the museum.

With her proposal for his performance Grilli wanted to react on the collection exhibition *The Collection Now* and the architecture of the new building of the museum. For this performance she then went in search of a three-generation musical family linked to the city of Eindhoven.

The Wesselink de Barrientos family was selected following an open call and auditions. The family comprises grandmother Anneke, mother Mirjam, father Rodrigo, and their son Gustavo. They range in age from 8 to 82 years. The family brings a musical ode to their favourite works in the collection. The performance is therefore not only about family bonds and a link to Eindhoven, it's also about taste and personal choice. What makes this project so special is that the performances will take place a total of eight times over a period of two years. Grilli uses her documentation of the project as the starting point for an artwork that the museum will purchase, thereby immortalising the family's voices in the collection.

Familie Wesselink de Barrientos. Foto: Marcel de Buck.

De collectie nu

Li Mu

A Man, A Village, A Museum

19.09.2015 – 10.01.2016

In 2010 ontving het Van Abbemuseum een bijzonder verzoek. De Chinese kunstenaar Li Mu wilde in zijn geboortedorp, Qiuzhuang, een tentoonstelling organiseren met kunstwerken uit de collectie van het Van Abbemuseum. Qiuzhuang is een dorpje met ongeveer 1000 inwoners, zo'n 800 kilometer ten zuiden van Beijing. Li Mu's verzoek daagde het museum uit om zijn ambitie waar te maken om zijn collectie buiten klassieke presentatieplekken te tonen.

Tijdens een bezoek van Li Mu aan Eindhoven ontstond het idee om niet de originele kunstwerken naar China te brengen, maar ze

Li Mu
A Man, A Village, A Museum
19.09.2015 – 10.01.2016

In 2010, the Van Abbemuseum received an unusual request. The Chinese artist Li Mu wanted to organise an exhibition in his hometown of Qiuzhuang, with works of art from the Van Abbemuseum's collection. Qiuzhuang is a village with around 1,000 inhabitants, about 800km south of Beijing. Li Mu's request challenged the museum to realise its ambition to show its collection outside traditional exhibition spaces.

During a trip to Eindhoven, Li Mu came up with the idea of reproducing the original artworks in China,

daar te reproduceren. Een jaar lang werkte Li Mu samen met de dorpsbewoners aan de reproductie van werken van kunstenaars als Sol LeWitt, Richard Long, Dan Flavin, Andy Warhol, Daniel Buren, Carl Andre, John Körmeling en Ulay & Abramovic. Met dit project wilde Li Mu hen in contact brengen met kunst uit West-Europa en de V.S. Het leven in het dorp, de productie van de kunstwerken, de reacties van dorpsbewoners en geïnteresseerde bezoekers, alles werd op video vastgelegd. Dit materiaal verwerkte Li Mu in een video-installatie die vanaf 19 september in het Van Abbemuseum te zien is. Tegelijkertijd verschijnt een meer dan 200 pagina's tellend boek over het project, met teksten uit het dagboek van Li Mu, gesprekken met dorpsbewoners, interviews, correspondentie en tientallen foto's en tekeningen.

Naast vele treffende observaties en mooie momenten stelt het project interessante vragen over de betekenis van kunst in dit tijdperk van mondiale uitwisseling. Buiten de context van het (westerse) museum en het klassieke kunsthistorische verhaal, worden nieuwe betekenislagen zichtbaar. Zo wordt bijvoorbeeld duidelijk dat het maken van een kopie ons iets van een kunstwerk laat zien, dat in het origineel verborgen blijft.

rather than taking them there. For a year Li Mu worked with people in the village on reproductions of works by artists like Sol LeWitt, Richard Long, Dan Flavin, Andy Warhol, Daniel Buren, Carl Andre, John Körmeling and Ulay & Abramovic. He wanted to use this project to bring them into contact with Western European and American art. Life in the village, the production of the artworks, the reactions of residents and interested visitors were all recorded on video. Li Mu turned this footage into a video-installation that will be on display at the Van Abbemuseum from 19 September. It will be screened alongside a 200 plus-page book about the project, featuring entries from Li Mu's diary, conversations with residents from the village, interviews, correspondence, and dozens of photographs and drawings.

Besides many striking observations and beautiful moments this project asks interesting questions about the meaning of art in this era of global exchange. Outside the context of the (western) museum and the classical art historical narrative, new layers of meaning become visible. For instance that making a copy shows us something of an artwork that remains hidden in the original.

Marie Lexmond Yellow interior in 11.620 Parts

03.10.2015 – 13.03.2016

Voor haar project *Yellow Interior in 11.620 Parts* creëert de in Eindhoven wonende kunstenares Marie Lexmond een bijzondere huiselijke omgeving in de buitenruimte van Het Oog. Het interieur, dat bestaat uit tafels, stoelen, een keuken, een vloerkleed en behang, wordt afgedekt met gele poetsdoekjes, 11.620 stuks om precies te zijn.

Het representeren van een huiselijke situatie is een verwijzing naar de traditionele Nederlandse interieurschilderkunst. Maar de keuze van Lexmond om haar interieur te bedekken met de meest eenvoudige huishoudelijke schoonmaakdoekjes geeft *Yellow Interior* een surrealistische, claustrofobische onderstroom. De schaal van het project en de hoeveelheid arbeid die het vraagt zijn al even obsessief en absurd.

Gedurende de looptijd van de tentoonstelling verandert zowel het aanzien als de sfeer van Het Oog. Bezoekers mogen het betreden en hun voetstappen vervuilen de ruimte. Ook de weersomstandigheden laten hun sporen na; het project wordt blootgesteld aan zon, wind en regen. Het Oog verandert van een smetteloze constructie in een ruimte die de sporen van de verstreken tijd draagt. Het werkt als een metafoor voor hoe de tijd niet alleen ons fysieke maar ook ons psychologische interieur bevekt.

Marie Lexmond
Yellow Interior in 11.620 Parts
03.10.2015 – 13.03.2016

For her project *Yellow Interior in 11.620 Parts*, Eindhoven based artist Marie Lexmond is constructing a unique domestic setting within the open air space of Het Oog (The Eye). The interior, consisting of tables, chairs, a kitchen, carpet and wall paper, is covered in yellow J-cloths, 11.620 of them to be precise.

The representation of a domestic setting references the tradition of Dutch interior paintings. However, Lexmond's choice to cover her interior with the most simple of domestic cleaning cloths positions *Yellow Interior* with a surreal, claustrophobic undercurrent. Similarly, the scale and labour required to realise *Yellow Interior* is both obsessive and absurd.

Both the appearance and the atmosphere in Het Oog will change during the course of the exhibition. Visitors can enter and their footsteps will leave dirty traces behind in the space. Weather conditions will also leave traces as the project is exposed to sun, wind and rain. Het Oog will change from an immaculate construction to a space which shows the traces of the past. It works as a metaphor for how time not only stains our inner physical, but also our inner psychological being.

bibliotheek / library

Peter Liversidge, *Paint Can sent from the USA*, 2012. Foto en collectie Peter Foolen

Bibliotheektentoonstelling

Peter Liversidge
03.11.2015 – 11.01.2016

Vanaf 3 november is in de bibliotheek een aantal werken te zien van Peter Liversidge. Deze Engelse conceptuele kunstenaar maakt voorstellen voor kunstprojecten in musea, op manifestaties of in de openbare ruimtes. Afhankelijk van het aantal obstakels tussen droom en daad kunnen deze ideeën al of niet worden uitgewerkt. Bij sommige voorstellen is dat niet zo moeilijk, bijvoorbeeld: "Ik stel voor dat we allemaal naar iets op zoek zijn." Andere hebben meer voeten in de aarde. Zo stelde de kunstenaar ooit voor om een bloedbank tijdelijk te huisvesten in een museumzaal. In de bibliotheek worden alle voorstellen die hij voor het Van Abbemuseum deed getoond, samen met een aantal objecten die per post verzonden werden.

Library Exhibition Peter Liversidge 03.11.2015 – 11.01.2016

A number of works by Peter Liversidge will be exhibited in the library from 3 November. This English conceptual presents proposals and ideas for art projects in museums, at events and in public spaces. Depending on the number of obstacles between his dream and reality, these ideas may or may not be carried out. In the case of some proposals this is not very difficult, for example, "I propose that we are all looking for something." Others are more realistic. For example, the artist once suggested temporarily setting up a blood bank in a museum gallery. All the proposals for the Van Abbemuseum can be seen in the library, together with a number of objects which were submitted by post.

nieuwe aanwinst / new acquisition

Jewyoo Rhii, *Two*, 1999-2002. Collectie Van Abbemuseum. Foto Peter Cox.

Deze installatie van Jewyoo Rhii (1971, Seoul, Korea) gaat over verschillende vormen van pijn en hoe je pijn kan laten verdwijnen. Het werk bestaat uit drie delen; een paneel over hoofdpijn, een over schouder- en rugpijn en het laatste paneel gaat over pijn aan armen en benen. Het werk is geïnspireerd op fysieke klachten waar zowel Rhii als haar vrienden mee te kampen hadden. Ze proberen telkens de fysieke grenzen van het lichaam op te rekken, grenzen die iedereen anders beleeft. Het werk is een documentatie van alle "systemen" die Rhii bedacht om pijn te verlichten of op te lossen door verschillende houdingen aan te nemen als duo. Gelijkheid is hierbij van belang, beide personen hebben profijt van de houding die ze samen aannemen. De tekeningen zijn gebaseerd op oefeningen die zij met haar vrienden uitvoerde. Opvallend is dat de lichamen geen specifieke geslachtskenmerken hebben. Hoewel sommige houdingen heel intiem zijn wil ze hier geen seksuele betekenis aan koppelen. Voor Rhii gaat het aanraken om genezen door en met elkaar. Het lichaam moet een bron zijn van empathie, niet van verlangen. Het werk werd in 2013 in het museum getoond tijdens Rhii's tentoonstelling *Walls to Talk to* en is in 2015 aangekocht.

This installation by Jewyoo Rhii (1971, Seoul, Korea) deals with different forms of pain, and how you can make pain disappear. The work consists of three parts: a panel about headaches, one about shoulder and back pain, and the final panel about pain in the arms and legs. The work is inspired by the physical complaints both Rhii and her friends suffered from. They continually tried to stretch their body to its physical limits, which are different for every person. The work documents all the "systems" Rhii came up with a system to reduce or relieve pain by adopting different positions as a duo. Equality is important for this, as both people benefit from the position that they adopt together. The drawings are based on exercises that she did with her friends. It's striking that the bodies don't have any specific sexual characteristics, and although some of the positions are very intimate she doesn't want to suggest a sexual connotation. For Rhii, touch is about healing through and with each other. The body must be a source of empathy, not of longing. The piece was exhibited in the museum in 2013 during Rhii's exhibition *Walls to Talk to* and was purchased in 2015.

GLOW

GLOW Eindhoven
Forum of Light & Architecture
07.11 – 14.11.2015

Het Van Abbemuseum is dit jaar een van de hoofdlocaties van GLOW. De wandelroute loopt langs de voorkant van het museum en tijdens de avonden wordt binnen een aantal spectaculaire interactieve lichtprojecten getoond van Iregular. Deze internationaal vermaarde studio voor lichtkunst is gevestigd in Montreal en is gespecialiseerd in het ontwikkelen van audiovisuele werken op het snijvlak van kunst en technologie. De installaties, die soms gecombineerd worden met een website, spelen met de waarneming van het publiek. De toeschouwer op zijn beurt wordt uitgenodigd om samen met anderen de oneindige combinaties van licht en geluid in de werken zelf te verkennen en op die manier deel te nemen aan het kunstwerk.

GLOW Eindhoven
Forum of Light & Architecture
07.11 – 14.11.2015

This year the Van Abbemuseum is one of the main locations for GLOW. The walking route runs along the front of the museum and during the evenings a number of spectacular interactive light projects by Iregular will be exhibited inside. This internationally celebrated studio for light art is established in Montreal and specialises in developing audiovisual works at the cutting edge of art and technology. The installations, which are sometimes combined with a website, play with public perceptions. In his turn the viewer is invited to explore the infinite combinations of light and sound in the works himself, together with others, and in this way participate in the artwork.

praktische informatie / practical information

Gratis rondleiding
Elke zondagmiddag om 12.00 uur vindt een gratis rondleiding plaats. Elke eerste zondag van de maand is er een speciale architectuurrondleiding. Aanmelden kan vanaf 11.00 uur bij de infobalie, maximaal 2 personen per aanmelding. De rondleiding is gratis, toegang voor het museum dient wel betaald te worden.

Free tour
Every Sunday afternoon at midday we organise a free tour. Every first Sunday of the month there is a special architecture tour. Register from 11 am at the Information Desk, maximum of two people per registration. The tour is free but you do need to pay admission to the museum.

Minirondleiding
De cicerone verzorgt dagelijks een aantal korte toelichtingen bij de tentoonstellingen. Deze minirondleidingen starten op de volgende tijden:
di t/m za: 12.30 en 14.30 uur
zo: 19.30 uur
za: 14.30 uur

Mini tour
Every afternoon the cicerone does a couple of mini tours for visitors which provide additional information about certain works of art that you are interested in. These explanations start at the following times:
Tu - Sa: 12.30 and 14.30h
Th: 19.30h
Su: 14.30h

Op de hoogte blijven van alle acties en activiteiten? Like ons op Facebook en volg ons op Twitter.

To connect with the Van Abbemuseum like our Facebook page and follow us on Twitter.

Toegang
Volwassenen €12
groepen >10 personen €9
Bibliotheekpas €9
Jongeren 13-18 jaar €6
Studenten €6
CJP-houders €6
Stadspashouders gemeente Eindhoven €6
Kinderen t/m 12 jaar gratis
Museumkaart gratis
Vereniging Rembrandt ICOM-kaart gratis
CIMAM-kaart gratis
Vrienden van het Van Abbemuseum gratis
Young Art Crowd gratis
Familiepas (2 volw. en max. 3 kinderen tot 18 jaar) €18

De toegang tot de bibliotheek, de museumshop en het Karel I museumcafé is gratis.
Dinsdagmiddag tussen 15.00 en 17.00 uur gratis toegang.

Admission
Adults €12
Groups >10 persons €9
Library Card €9
Young people from 13-18 years €6
Students €6
CJP-card holders €6
Eindhoven city pass holders €6
Children 12 years and under free
Museum card free
Rembrandt association free
ICOM-card free
CIMAM-card free
Friends of the Van Abbemuseum free
Young Art Crowd free
Family pass (2 adults and max. 3 children till 18 years) €18

Entrance to the Library, Museumshop and Karel I Museum Café is free. Tuesday afternoon from 15.00-17.00 free of charge.

Van Abbemuseum
Bilderdijklaan 10 – Eindhoven
tel. +31 40 238 1000
info@vanabbemuseum.nl
www.vanabbemuseum.nl

Openingstijden museum
di - zo 11.00 – 17.00 uur
do 11.00 – 21.00 uur
bibliotheek
di - vr 11.00 – 17.00 uur
gesloten in augustus

Opening hours museum
Tu - Su 11.00 – 17.00h
Thu 11.00 – 21.00h
library
Tu - Fr 11.00 – 17.00h
closed in august

Colofon
Uitgave: Van Abbemuseum
Redactie: Hilde van der Heijden, Ilse Cornelis, Anastasia van Gennip, Mariët Erica
Bijdragen van: Nick Aikens, Christiane Berndes, Inge Borsje, Jantine Claus, Ilse Cornelis, Diana Franssen, Marleen Hartjes, Loes Janssen, Steven ten Thije & Willem Jan Renders
Grafisch ontwerp: 75B
Drukwerk: Tonnaer
Copyright: Pictoright Van Abbemuseum

Colophon
Publication: Van Abbemuseum
Editing: Hilde van der Heijden, Ilse Cornelis, Anastasia van Gennip, Mariët Erica
Contributions by: Nick Aikens, Christiane Berndes, Inge Borsje, Jantine Claus, Ilse Cornelis, Diana Franssen, Marleen Hartjes, Loes Janssen, Steven ten Thije & Willem Jan Renders
Graphic Design: 75B
Printing: Tonnaer
Copyright: Pictoright Van Abbemuseum

Het Van Abbemuseum is een gemeentelijk museum en wordt structureel en incidenteel o.a. ondersteund door de BankGiro Loterij, Mondriaan Fonds en Stichting Promotors Van Abbemuseum

De collectie nu wordt mede mogelijk gemaakt door BankGiro Loterij, Mondriaan Fonds, Stichting Promotors Van Abbemuseum en VSB fonds

De tentoonstelling *Yellow Interior in 11.620 Parts* wordt mede mogelijk gemaakt door Stichting Niemeijer Fonds

Het *Special Guests* programma wordt mede mogelijk gemaakt door de deelnemers van de BankGiro Loterij

Positions #2 wordt mede mogelijk gemaakt door Ammodo en Stichting Promotors Van Abbemuseum

The Van Abbemuseum is a municipal museum and is supported structurally and incidentally by the BankGiro Loterij, Mondriaan Foundation, and Stichting Promotors Van Abbemuseum

The *Collection Now* is supported by BankGiro Loterij, Mondriaan Fund, Stichting Promotors Van Abbemuseum and VSB funds

The exhibition *Yellow Interior in 11.620 Parts* is supported by Stichting Niemeijer Fonds

The *Special Guests* programme is supported by the participants of the BankGiro Loterij

Positions #2 is supported by Ammodo and Stichting Promotors Van Abbemuseum

agenda oktober – december

TENTOONSTELLINGEN EXHIBITIONS

NIEUW / NEW

Marie Lexmond
Yellow interior in 11.620 Parts
03.10.2015 – 13.03.2016

Thing Nothing
Dutch Design Week:
Van Abbemuseum &
Design Academy Eindhoven
17.10 – 15.11.2015

Positions #2
De wereld volgens 4 kunstenaars
28.11.2015 – 03.04.2016
The world according to 4 artists

NOG TE ZIEN STILL ON SHOW

De collectie nu
sinds / from 02.11.2013
The Collection Now

Li Mu
A Man, A Village, A Museum
Onderdeel van De collectie nu
19.09.2015 – 10.01.2016
Part of The Collection Now

Performancekunst in Oost-Europa
Onderdeel van De collectie nu
05.09.2015 – 28.02.2016
Performance art in Eastern-Europe
Part of The Collection Now

ACTIVITEITEN ACTIVITIES

Young Art Night
03.10.2015

Connecting
Connecting nodigt je uit voor creatieve interventies op zaal
Kijk voor de data op de website
Connecting invites you for creative interventions in the museum halls
Go to our website for dates

Special
Guests

**Special Guests rondleiding
in gebarentaal**
Iedere 1^e zondag van de maand,
14.00 – 15.00 uur
Special Guests tour in sign language
Every first Sunday of the month,
14.00 – 15.00h

Special
Guests

**Special Guests rondleiding voor
blinden en slechtzienden**
Iedere 2^e zondag van de maand,
14.00 – 16.00 uur
Special Guests tour for the blind
and visually impaired
Every second Sunday of the month,
14.00 – 16.00h

FAMILIE / KINDEREN FAMILY / CHILDREN

Theaterrondleiding De collectie nu
04.10.15, 28.10.15 en 29.11.15
zie vanabbemuseum.nl voor meer
info en reserveren!
Theatrical tour The Collection Now
see vanabbemuseum.nl for more
info and reservations!

Special
Guests

**Theaterrondleiding De collectie nu
met gebarentolk**
01.11.15 en 06.12.15
zie vanabbemuseum.nl voor meer
info en reserveren!
Theatrical tour The Collection Now
with sign language interpreter
see vanabbemuseum.nl for more info
and reservations!

Kinderkunstclub
Iedere zaterdag, 14.00 – 16.00 uur
Children's art club
Every Saturday, 14.00 – 16.00h

Familiekunstclub
Elke 3^e zaterdag, 14.00 – 16.00 uur
Family's art club
Every third Saturday, 14.00 – 16.00h

Deze gegevens kunnen veranderen, kijk voor meer informatie op vanabbemuseum.nl
Details are subject to change. Check vanabbemuseum.nl for up to date information!